

אורות השבת

גלוון מס'
1056

בטאון הרבנות והמועצה הדתית בא-שבע
וממלכת התורה בעיר האבות שע"י רשות מוסדות "קול יהודה"

מנהל מערכת
רב אברהם טרייקי

"שבת שירה"

פרשת השבוע
בשלה

עורך
רב עוזיאל אדרי

דבר רב העיר שליט"א

חכם לב יכח מצוות

ויקח מלשא את עצמות יוסף עמו (שמות יג, יט)

וכה הם דברי התלמוד (סוטה יג, א) אודות מעשה זו של משה: 'תנו רבנן, בא וראה כמה תביבות מצוות על משה רבינו, שככל ישראלי מתעסק בביוזה (וינצל את מצרים) והוא מתעסק במצוות, שאמר חכם לב קח מצוות ואול שפטים לילט (משלי י). וממן היה יודע משה רבינו היכן יוסף קבור, אמרו סרחה בת אשר נשתיירה מאתו הדור, הילך משה אצלם אמר לה כלום את יודעת היכן יוסף קבור אמרה לו ארון של מותכת שלו למלצרים ובכעהו בנילוח הנחר כדי שיתברכו מימיו. הילך משה ונעם על שפת הירדן, ואמר לו, יוסף... מיד צפְרָן של יוסוף, עיש'. ובמדרש ודברים רבה אי, י"ה הוסיף, משה שלושה ימים ושלש לילות לחפש אחר ארונו של יוסוף, ונטיגונו במצוות זו עד כלות הנפש ממש, עד שנליתה לו סרחה בת אשר וכו', עין שם. הנה כי כן משה רבינו כהה לכתה חכם לב, לא בשל ענונותתו המופלאת ולא בשל מסירותו נשוא העילאית להציג את עם ישראל ולא בשל חכמו שהגיעה לרום המעלה - 'ותחזרה מעת מאלוκים', אלא דוקא עבר חכבותם בקיים מצוות! וביריך ביאור, מה עניין חכמת הלב' אצל כל קיים מצוות. זאת ו עוד, הכל גם ישראלי אשר נתבקש במצוותם קיימו בה מצוות פרשות הרבה דבר ה' אל משה לאמר 'דבר נא באזוני העם וישראל איש מאת רעהו וגורי שמות יא, ב. וזה מבואר יותר בדברי הגמ' (ברכות, ב): אין נא אלא לשון בקשה, אמר לו הקב"ה למשה, שלא יאמיר אותו צדיק (אברהם) עבדים ועינו אתם - קיים בהם, ואחריו כן יצאו ברוחו גדול - לא קיים בהם. הרי לפניו שלא זו בלבד שקיימו את מצות ה', אלא שהקב"ה בלבו כביכול הפציר בהם קיימות מצוה זו. ואם כן במה נשתבה משה יותר מישראל, הרי אלו ואלו דברי אלהים חיים.

ברם לכשנתבען נואה, שאינה דומה מצוה שניצטו בה ישראל - למצווה שעסוק בה משזה רבינו עיה. שכן מי לא יחווץ במצוותם של רב לקלים מצוה זו של בית מצרים, לעומת מצוה של ליקוט עצמות יוסף. אך לא כן משה אשר העדיף חסד של אמות על פני כל חון שבבולם, גם שיכל לפטרו את עצמו מדין העוסק במצוות פטור מצווה, ולא עוד אלא שאף טrho עליה שלשה ימים ושלוש לילות. וזה עוקץ דברי בדורותינו אשר בשלהך דרש לעילו את הפסוק 'חכם לב יכח מצוות', שכן הבהירו של הקב"ה לאוטו צדיק, בודאי יוסר! וזו ייחימת הלב' האמורה כאן, מפני שרך חכם לב מונח מצוה שיש עונה מTON שכרה בצדיה, ובוחר להתעסק בחסד של אמות. כמו כן רך חכם לב מונח מצוה שאפשר לקיומה בקהל, ובוחר במיטה שזכה בתקיעוג בה עד ללות הנפש - שלשה ימים ושלוש לילות. וכן רך חכם לב מונח מצוה אשר בודאי יכול לקיים ובחור במצוות אשר ספק אם יוכל לקיים. וכך למה, מפני שחכמת לנו אמרה לו לקיים מצוה אשר בלעדינו אינה מתקיימת, משושaan לה קופצים.

ואכן חביבות המצוות על משה, לא דעתה גבולות. שכן חמש מאות וחמש עשרה תפילות התפלל משה כדי ליכנס לארץ ישראל, כמנון יאתחנן' (דברים, כ). וכולם אמרו בשירה הבוקעת מקריות לבו, בכדי בטל הטורים שם ששר העלה השם ספר 'שירת הארץ' כמנון ואתתתון. וכבר עמדו בימי סוטה (וד', ג), על גודל השთוקות זו מוה עשו, וכשהם דברי רביש מלאי שם: 'מנמי מה נתואה משה רבינו ע"ה ליכנס לארץ ישראל, וכי לאכול מפירה היה צדיק או לשבע מטובה היה צדך. אלא כך אמר משה לארכ' ישראל, וכי לאכול מפירה ישראל שאין מתקיימות אלא בארץ ישראל, אכנס אני לארץ כדי שיתקינו כולם על ידי. אמר לו הקב"ה כלום אתה מבקש אלא לקל שכר, מעלה אני עלך כאשר עשיתם, שאמר יושיה נג, ג), וכן לכה לך בלבבם את עצומים ותליך של תחת השם ולומר ואת עצומים יחולך לך בלבבם. שמא תאמר אתה כחרונים ולא כזרים, תלמוד לומר ברם, גם לאחר הבטחה מפורה ועקב שהוו עצומים בתרשו, עכ"ל. עשייטם, לא נחה דעתו של משה והמשיך להשתוקק לקיום מצוות אליו בפועל. ועיין במדרשי רבה וברם אי, ה-ה' דברים מבהילים אודות כמיהו הנכסות של משה ליכנס לארץ ישראל, עד שיביקש: 'רובנו של עולם אם אין אתה כולה, שמא לטעמי לתפילתו, ורק בזאת ענה ה' לבשתו: עליה ראש הפסגה ושא עיניך ימה וצפנה ותימנה וゾרחה וראה בעיניך, כי לא תעבר את הירדן הזה' (דברים ג, ז), ופירש רשי' שם: 'בקשת מומי נארה את הארץ', עכ"ל. ויש לתמונה עד מזוד, וכי מה בכך שהרהור את הארץ כולה, והלא משאת נפשו של משה היטה לקיים את מצוותיה, וכי הרהור את הארץ מוחץ לגבולותיה מתחייב במצוות התלויות בה... אטומחה!

ברם כבר הורונו המורים שבמקומם פלאיה נשובה, זה הואות שלא זכינו להזכיר עומק המשך דבר רב העיר במדור "אורות הקשרות"

דבר העורך

התורה ומהיית עמלך

אומר ה'חפץ חיים' זיע"א נאמר בלשון עתיד "כאשר ירים משה ידו וגבר ישראל". בכל דור כשייריהם משה יוזה כוח התורה, "יגבר ישראל". מבאר בעל התניא זיע"א עמלך מסמל חוצפה ושהצנות. עמלך בא מיזמותו ומעצמו להילחם בישראל, ובפרט את האמונה יכול לסייע גודלתם של ישראל, ובפרט את העמלך שבבל' האותות והמופתים. וכן יש גם את העמלך שבבל' גשות הרוח וגאותו שמחמתו אין האדם סובל שיהיה מישחו גדול ממנו. להכניע את העמלך הזה הוא רק על ידי לימוד התורה עם יראת שמיים. אמרו הרבי עמלך בא להילחם בופידים דרשו רז"ל ב'מכילתא' שראו ידיהם מהתורה. כישיש חולשה לימודי התורה, בא עמלך ונלחם ומקרר מקומות התורה. העצה להה היא "בחר לנו אנשיים", הם "אנשי משה" - לומדי התורה שכחחים להילחם עם עמלך ולנצח.

בדרכם גמר עוזר לך ולבך
רב עוזיאל אדרי

רב המרכז רופאי "סוטקה"
וכ"ק "שבטי ישראל" שכונה יא' בא-בר שבע

לוח זמנים שבועי

יום א'	יום ב'	יום ג'	יום ד'	יום ה'	יום ש'	שבת	יום ס' שבת	יום צ' שבת	יום ז' שבת	יום ט' שבת	יום י' שבת
5:24	5:25	5:25	5:26	5:27	5:28	5:28	(2.2.24) (1.2.24)	(31.1.24) (30.1.24)	(29.1.24)	(28.1.24)	(27.1.24)
5:30	5:31	5:32	5:33	5:34	5:35	5:35					
6:35	6:35	6:36	6:36	6:37	6:38	6:38					
8:39	8:39	8:40	8:40	8:40	8:41	8:41					
9:12	9:12	9:12	9:12	9:13	9:13	9:13					
10:06	10:06	10:06	10:06	10:06	10:06	10:06					
11:55	11:55	11:55	11:54	11:54	11:54	11:54					
12:25	12:25	12:25	12:24	12:24	12:24	12:24					
16:24	16:23	16:23	16:22	16:21	16:21	16:20					
17:19	17:18	17:17	17:16	17:15	17:14	17:14					
17:32	17:31	17:31	17:30	17:29	17:28	17:27					

זמן הדלקת הנרות

בשלה	בשלה
הפטורה לטפודים:	ותשר דברה
הפטורה לאשנויות:	ודבורה אשה
כניסת השבת:	כנית השבת:
יציאה השבת:	רבנו תם:

אורות הכהרות

המאמר. וכל כרchn יש לנו ללמידה מכאן, עד כמה היו חביבות מצוות על משה. שכן משה מה שנהתמן דינו שלא יכנס לארכץ ישראל, ביקש להתקרוב אליה ככל האפשר אפילו ביראה לחד. כדוגמת המשטוקם לראות מעבד לחלון אבני טובות ומרגוליות, הגם שהוא יודע שלא יזכה בהם. וצא וראה להמון העם המבקרים במוזיאונים ריבס הפזררים על פניהם, ומשלימים במעטם צפוף וומם, רק כדי להזכירם תכשיטים של גבלי, ומשלימים מוצווה המשובצים באבני טבות ומרגוליות יקרות, שהם יודעים איליך לא יגש רק בעיניך בטיטי. וכן ממש מהו חביבות מצוות אצל משה רבינו ע"ה! והדברים מופלאים ומדברים הםبعد עצם. **ומדי** דברי זהה, זכור מאשה נפלא ששמי ע"ש בשם מון הגרא"מ מ"ז צ"ל, וזה התמצית דבריו. מעשה בני זוג אשר לעת זקנותם רחש ליבם דבר טוב לזכות את בנו בתרוגם המהדור לחג הסוכות, שכן באותה תקופה לא היה בנמצא אתרוג אחד שנרכש כל ייחוד משלו, אלא בקהל הילח היו מברכים על הסוכום הדורש בידיהם, כדי להגישים את חלומם. והוא שנדמה להם שכבר חסכו פרוטה לפרטיה, ואחר שערך את הדרותם. אך לתהממותם הצבר הסוכום הדורש בידיהם, פנו לשוחר אתרוגים ידוע. אך לא תהממו גילו שחרסיהם להם עוד שלושה ורבבים כדי לרכוש את המוחול. לאחר התהייצות קלה ביהם, החלויטו למוכר את דירותם הגדול דמי להגיע למכסת הסוכום הדורש. וכן עשו, מכרו את דירותם ובהתמורה רכשו אתרוג מהדור ונבררו לדירה קטנה יותר. לימים נפטר הבעל וגס הבן היה עבר להתגורר בעיר אחרת, וכך נותרה האלמנה הלגודה בבייתה התקון. בכל יום נהגה האישה לצאת לטויל רגלי ובהגעה לביתה הקודם, נשאה עת עיניה לשם ותפללה הראשית בפייה: "ברבונו של עולם, ראה כמה היהת בחיבה עליון ותתנו לי חיה אחות שבברורה מכירנו את דירונינו! כבשנו מפערם בה עבורה ולהתגורר יחד עם בנה יחידה, המשיח משביה: "שהיה שואבת חיזוק נפשי מהטול היומי עיריה ותור מאשר לנו עם בנה היחיד". אכן זה היא אשה י'חכמה לב' במלוא הודה והדרה!

בבכור גבורת אלוקים אלה ימך
הרב יהודה דרעי
הרבי הראשי וראב"ד באר-שבע

הרבעונות והמוסצעה הדתית באר שבע
מחלקת הכהרות

בשורה משמחת

הננו שמחים לבשר לציבור הרחב כי ביוםים אלו הצלטרפו
למעל "הכשורת הרצ'יכלה" שע"י "הרבעונות" בש'

" מסעדה סעדיה מבית הסכין והקרש"
רח' הבורסקאי 52 ב"ש

"פוקי - זאן"

רח' אנרגיה 77 מתחם גב-ים ב"ש

"ארומה מזנון אוניברסיטה"
במתחם אוניברסיטת הנגב

"הגלגל של שדרר"

רח' מצדה 266 ב"ש

"עופ בגריל"

רח' החלוץ 77 ב"ש

בברכת יאלו ענויים וישבעו

הרבעונות והמוסצעה הדתית באר שבע
מחלקת הכהרות

הسورה ההשאהה

"מיסטר קורי"
מרכז ביג ב"ש

ומהיים אין לנו שום ביקוח ואחריות
על המוציאים הוונכרים בעסק הנדל

אורות הפרשה

מסען השפע

למען אנסנו הילך בתורותי (טו, ד). מבאר המגיד מזריטש זיע"א. המן היה בבחינת ניסיון לכל אחד ואחד אם הוא באמת חרד לדבר ה', כי להיות מובטח בפרנסת ברוחה, בלי דאגות ולהישאר חרד לדבר ה', זה ניסיון גדול יותר מהחיות עני ולהאמין בה.

שפתה שמא הפה

ויהיה ביום השישי והכינוי (טו, ח). מבאר 'חידושי הרי"ם' יהי' לשון שמה. השמה שיש לאדם ביום השישי לקרה בתה השבת היא גופא הכתנת מצווה לשבת.

כלל עצמוני עם העם

'ונחנו מה כי תלינו עליינו' (טו, ז). אמרו ר'ז"ל במסכת חולין (טט, א). גדול הנאמר במשה ואחרון יותר מזה שנאמר באברהם, דאי לו באברהם כתיב "וأنוכי עפר ואפר", ואילו במשה ואחרון כתיב "ונחנו מה". מבאר בעל שם טוב הקדוש זיע"א מה בין "עפר ואפר" ל"ונחנו מה", אלא שמה לא הזכיר את המילה 'אנוכי' וכל עצמו עם העם "ונחנו מה".

עפומה פלפי העם

'ונחנו מה כי תלינו עליינו' (טו, ז). אמרו ר'ז"ל במסכת חולין (טט, א). גדול הנאמר במשה ואחרון יותר מזה שנאמר באברהם, דאי לו באברהם כתיב "וأنוכי עפר ואפר", ואילו במשה ואחרון כתיב "ונחנו מה". מבאר ה'כתב סופר' הגדלות היא בכך שאברהם אמר זאת לא רק ביה"ה, ונגדו יתברך אין מציאות לשום אדם. אבל משה ואחרון אמרו "ונחנו מה" לבני ישראל, שהם כאן וכ/apps לעומת ישראל, בה בשעה שהיו הגדולים שבישראל, וזה חידוש גדול.

מקלחת המתטא

'ויאמר משה... בשמו ה' את תלונותיכם אשר אתם מלינים עליו' (טו, יב). מבאר ' מגנון העתיק' ומה שינה משה ואמר שבני ישראל מתלוננים על ה', והלו באפסוק אמרו "וילו כל עדת בני ישראל על משה ועל אהרון"? יש לומר שבכונה הסב משה את תלונותיהם לעבר ה', כדי להקל את החטא, שכן עבירות שבין אדם לחבבו קשה מעבירות שבין אדם למקום.

טומם באחבה

'ולא יכולו לשנות מים ממורה, כי מירם המ' (טו, כד). מבאר רבי חנוך התורה' מרוה ורומות לייסורים. שתיתת המים ממורה שבני ישראל קבלו היסטוריים באחבה. הקב"ה רצה שבני ישראל יכירו שככל ההיסטוריה הבהאים על האדים יש טוב וחסד נעלם, וכשלא היכרו בכך, הראה להם זאת על ידי המתקת המים.

טירחות המרתה

'וילו העם על משה לאמר מה נשתה' (טו, כד). מבאר רבי חנוך מאלכסנדר זיע"א תלונה זו של בני ישראל לא עורה רוגע, כי מיד קלטו את חטא נפשם הניתנה מרוה עליהם, וכן המורירות הזאת נmotku המים.

טהרה מטומאת טה

'וירחו ה' עז וישליך אל המים ומיתקו המים' (טו, כה). מבאר בעל התגיא זיע"א כתב רשי"י במרה ניתן לישראל מקצת פרשיות של תורה, שי出席קו בהם... ופורה אדומה. מה הקשר בין מרוה לפורה אדומה, אלא שפורה אדומה באהה לטהר טומאות מות. גם מרוה, מרירות, מסמלת מות, כתוב שМОאל א, טה) 'יאכן סר מר המות'. המתקת מרירות זו כמוה כטהרת טומאות מות.

קטת סבלנות

'ולא יכולו לשנות מים ממורה כי מירם המ' (טו, כה). מבאר ר'ח'ח' חי'י' זיע"א בני ישראל באו לאלים ממורה, ששם לא יכולו לשנות מים מפוני שמרומים, אבל بعد כבורת ארץ הוי מים מתוקים לרוב. לו היו להם ביחסון וסבלנות, לא היו מילנים על משה, היו הולכים ועד מעת ומגעים אל מעניינות המים אשר בנאים. אבל זו דרך בני האדם, חסרי סבלנותם והם ומלאי תרעומת. לכן מיד ווילו העם על משה'.

שחיחם

'וירחו ה' עז' (טו, כה). מבאר בעל התגיא זיע"א השורש של בחינת המירירות והרע הוא עז הדעת, שככל ומעורבכ מטופר ורע. כדי להמתיק מירירות זו הורה ה' למשה עז', הינו עז החיכים, שהוא טהור מכל רע, ועל ידו אפשר להמתיק את המירירות הנובעת מיש הדעת.

לקיש בנו חכמי ישראל

ה齊'ור נקרא להמשיך להעתיר בתפילה
לרפואת הרה"ג יוסף דהאן שליט"א בן רחל
בתוך שאר חולין עמו ישראל

אורות ההלכה

תשובות הלכתיות משולחנו של

מורנו המרא דarterא

הגאון הגדול רבי יהודה דרורי שליט"א

"הלכות ברכת הגומל" - א'

דבר רבני הקהילות

הר"ג יוסף בוטבול שליט"א

רב ק"ק "זכור לאברהם" שכונת נחל עשן ב"ש

لتיקן עולם במלחמות שדי

יעוזים דברי רבותינו בגמ' מגילה שבכל מקום שנא' "זיה" אינן אלא לשון צער "זיה" לשון שמהה והתמייה עליה מלאה מזעם התורה כתוב לשון ביציאת עמי ממצרים בלשון צער היה לכאורה ראוי שהיה כתוב לשון "זה" יש שמחה גודלה מזו? ובכלל מי בצער אויל המצריים ?? והתורה כתוב והוא כי המצרים האנורים בצער ?? אתמתה אלא רבותינו במדרש אמרו שביציאת מצרים ה' יתברך ה' הבצער הוא יתברך בכוכל צעק ו' הי באשר משה רבו והוציא את העבר וב לבקשותם כי הם רוא בଘלת הבוא והכיריו בניסוי ובמוות ובקשו להצערם לעם ישראל ולהיות חלקל ממם. ומשה רבנו הסכים ולא רק הסכים אלא שמה וכפוץ על המציאה כי גאולה השלימה זה רק ע"י שיכיו וידעו כל יוшиб תבל כי לך תכרען כל ברך תשבע כל לשון שבכלו כלם את עול מלכותך ומשה רבנו ראה בהזדמנות תקופה מקובלין תורה ננסים לארץ אני הנואל וזה תיקון של עולם לא גלוות צורות וכו' משיח בית המקדש תחיית המתים סוף יאר' ה' יתברך לא ראהvr כרך אלא ידע שיש לתיקן עולם במלחמות שדי קודם תיקון הנשומות וכשלא מגיעת הזמן ומונסים להבא ואתו ולתקן אותו שעדין לא רואים זה לא לך היה עגל מתאותנים מרוגלים כי כל זה מפני שלא הגיע הזמן. בדיקךvr קרה בזמןן של שלמה המלך הרי ידוע שלמהה המלך התחנן עם אלף נשים ובול לנו לחשוב ח"ז סרה על שלמה שעשה זאת מפניஇ זה חשיבה או רצון שהוא לא נוכן הריח' לימודו של כל האמור שלמה חטא אם אלא טעה אלא כל כוונתו של שלמה המלך היה כדי לתיקן עולם במלחמות שדי להתחנן מכל אומה ולקחת מהם אשה לתיקן ולגייר את הנשים ואת אופתם יבוא האמות ויראו בגודלם ובחוכמתו שורב חכמה שלמה" ו'vr כרך כברוא יתברך ידע שאין עוד מלבדו והרי שלמה הוא משיח בן חז' וזה הזדור לבנות את בית המקדש קיבץ את ישראל סביב המקדש הכל מושלם ולא חסר כלום רק גלי' אלקיז וזה פוטנציאלי ויש דור מצין שרואי לאטולה אך עדין עדי' העולם לא מוחזק במלחמות שדי וכל זמן שהוא לא יקרה לא תהיה שלימות ולא תהיה גאולה שלמה לא בכדי מיד לאחר תקופתו של שלמה המלך העם נקרע לשנים מלכות יהודה ומלחמות ישראל חורבן בית המקדש גלוויות וצירות רחל' בדיק מה שקרה בזמןן של משה רבנו לאחר איבוד השעה.

מורו ורבותי היקרים נדמה שאנו בשעה גROLIT לאחר שבית המקדש בניו ומשיח גם קי"ם ואנו חסרים רק גilio של משיח עכשו הגיעה השעה שהברוא יתברך עשה הוא בעצמו "שיכיו וידעו כל יוшиб תבל כי לך תכרען ברך תשבע כל לשון... ויקבלו כלם את עול מלכותך..." והיה ה' מלך על כל הארץ וعصשי ממש היה ה' אחד ושמו אחד כלנו חשים ומרגישים איך אבדה החוכמה והמלכות של בשור ושם אלו ימים שאדם אומר שאין לו בהם חוץ הכל מוטל ומבולבם ממש חזק על פני תהום אין כבר מעוצמות כלכליות אי' כבר כוח ועוצם ידי אין חוכמה ואין תבונה ואין עיטה לנגד ה' חז' לימודו שם שהוא בזמנן יציאת מצרים כך היה ביום לפני משה "כמי' צאנך מארך מצרים הראנו נפלאות" מכות במשך שנה שלמה החושן המטרוא זהה בודאי לא חזש בעיניהם אלא ברוח בנפש בהסתכוותם כלם מבנים שלף אחד ממש לאך אחד אין תשיבות אבל לבני ישראל העם המאמין שהכל ממנו יתברך היה אויר במושבותם אוור התורה אוור האמונה שהזה הדבר היחיד שיכל להוציאו ממלחמות הזה תפרק ומיד בחזק חזק ונתחזק עם כל המשברים והבלבולים ונשרה אמונה ובטהון הב' יתברך שהמלחמות שלו וرك' שלו ויפצעו אוור של משיח ענווים טהורם חסדים הגעה עת גאלתכם גאות עולם גאולה שלימה אמן. لكن תפילתנו לאחר כל העינויים והיסורים הגעה עת גאלתנו ותקים במאורה בימיינו אמן!!

ש - מי צריך לברך ברכת הגומל?

ת - מעיקר הדין ארבעה צרכים להודות, ואלו הם: המפליג בספינה בלב ים ממקום למקום, הולכי מדברות כשיגיעו למקום ישב, חולה שנטרפה, מי שהיה חbos בבית האסורים ויצא. וסימן: "וכל החיים יודוך סלה" - חbos, יסורים, ים, דבר.

ש - האם רך הולכי "מדברות" מברכיהם הגומל, או גם הנוסעים מעיר לעיר?

ת - מנהג בני ספרד הוא כדעת מrown השו"ע שיש לברך הגומל אפיו בנסעה מעיר לעיר, מפני שככל הדרכים בחזקת סכנה, ובבלה שנסע מחוץ לישוב מרחק של יותר מפרש שהוא שעה וחומש (72 דקות). ואם היה הדרכן מוחזק בסכנה יתרה, כגון מלחמות המודדים לפורענות רחל' vr, יברך גם בפחות מפרשה. אך מנהג בני אשכנז הוא שלא לברך הגומל אלא בהולכי מדברות בלבד, ומה שנאמר בתלמוד ירושלמי - שככל הדברים בחזקת סכנה, הוא רק לנבי "תפילת הדרכך".

ש - האם צריך לברך הגומל גם על נסים אחרים, כדוגמאות מי שניצל מפיגוע חבלני או משורדים או שנפל מגובה رب וכדומה?

ת - יש אמרים שאלו הארבעה צרכים שניינו בתלמוד הם לאו דוקא, אלא הוא הדין לגבי כל נס הצלחה, כגון מי שניצל מפיגוע חבלני או נפילה מגובה רב וכל כיוצא בזה. וכן היה דעת ובאים מהחכמי אשכנז. ויש אמרים שאין לברך הגומל אלא באלו הארבעה, ועל שאר הניסים יברך הגומל בלבד וברכת "עשה לך נס" בשם ומלחמות כשבועבר באוטו מקרים. וכן הוא פסק מrown השו"ע ורבים מהחכמי ספרד. ואולם כבר פשط המנהג במקומותינו לברך הגומל גם על שאור נסי הצלחה, והעשה כן יש לו על מי לסמוק, שכן אין אמרים ספק ברכות להקל במקומות מנגה. ועל כל פנים טוב ונכון, שככל אלו הספיקות שאינן נכללים בארבעה הצרכים להודות, יצאו ידי חובה בברכת מי שהחיב בברכה זו אליבא דכל הדעות.

ש - הולכי זרים החיבים בברכת הגומל, האם יברכו בהגיים למחו"ז חפצם או רך כשיחזרו לביתם?

ת - הנושא מעיר לעיר או מדינה למדינה, יש אמרים שאינו מברך הגומל אלא רק לכשחזר לביתו לשלים. ויש אמרים שمبرך הגומל בהגינו למחו"ז חפצם, ואפיו שנouse לכמה ערים או מדינות מברך הגומל בכל מקום שייגיע, ובבלה שבחונתו לשחות שם לפחות מספר ימים, וחזור וمبرך הגומל בשומו לביתו לשלים. ולפי הנראה גם בזאת יאמר, שהנהוג בדברי אלו ואלו, יש לו על מי לסמוק, שכן אין אמרים ספק ברכות להקל במקומות מנגה.

ש - האם צריך מנתן של שורה אנשים כדי לברך הגומל?

ת - צריך לברך הגומל בפני עשרה, שנאמר "וירוממוו בקהל עם". ואם בירך בפני פחותה מעשרה, י"א יצא ידי חובה, וו"א שלא יצא ידי חובה, וכן נראה בדעת מrown השו"ע. ועל כן יחולר וברך בפני עשרה ללא הזכרת שם ומלחמות, או יצא ידי חובה בברכת חברותו. ולכתחילה טוב שייהיו שבעה בלבד המברך עצמו, וכן טוב שייהיו שוד שני תלמידי חכמים בלבד העשרה, לקיים מה שנאמר "ובמושב זקנים יהלוהו". וראו ליהקpid בזה במקומות האפשר, כדי לצאת ידי חובה כל הדעות. אולם בדיעבד אין זה מעכב, וכי בעשרה אנשים כולל המברך עצמו.

ש - האם צריך לעלות לתורה כדי לברך הגומל?

ת - הנהו להעלות לתורה מי צריך לברך הגומל, כדי שיברך בפני הциור. אולם אין זה מעכב, וכי יכול לברך קודם החוזרת הס"ת להיכל או בכל עת שירצה, ובבלה שייהיו שם עשרה.

תושיה והצלחה

אורות עוגן שבת

כי בעלה ביקש להתרחק מוחה הרוחניים והלך למקום מבודד.

פתאום הבחינה הרובנית בקבוצת גרמנים מוקרבת למקומם. היא הבינה מיד כי סכנה גודלה מחרחף על בעלה של החברה, אם ישוב אל החוף בעוד הגרמנים בסביבה.

הרובנית מירהה לנשחת אל המציג, הצבעה בדאגנה לעבר הרוב השווה בתוך המים. לא הרחיק מהחוות, ואמרה לו בצרפתית: "רוואה אתה את האיש שם במים? חיביכם להציגו בדיחות!". לעומת מדברת רמהה לו על הגרמנים המתקרבים.

המציל הבין הטב את הרומו. הוא מיהר לקחת את בגדיו של הרוב שהושארו בחוף, עליה על סירת הרצלה וחתר לעברו במחראות. כשהגיעה אליו איזה בו והעלתה אותו אל הסירה. עתה החל להשתיט את הסירה הרחיק מהחוות, כדי להתרחק מהסכנה הנש��ת לרוב.

בתוך כ רג' הניעו הגרמנים קרוב אל שתי הנשים היורויות. נשים לא נשפה סכנה, שכן ברור כל הגרמנים לא היו פוגעים בהן. לפניו הגיעו לעמוד במקומן ולקוב אחור סירת המציג המתפרקת.

הרב כבר היה רחוק מיעני הגרמנים, והללו החלטתו להניחו לנפשו ולהמשיך בדרכם. המציג הוריד את הרוב בחוץ מרחוב, ושם לבש הרוב את בגדיו וחזר לבתו.

اشת הרוב הייתה אסורה תודה לרובנית. לאחר שראותה כיצד פעלעה בתושייה ומתרוך מסירות נפש, ובצעדר מהיר ונבון הצליחה להרחיק את בעלה ממקומות הסכנה. בעוד שלחה את אחת מבנותיה אל דירתם של הרבי ורוביינט, כדי לדורות לה על מעשה הרצלה המופלא ולידע אותה. כי הרוב שב אל ביתו ברא ושלם, תודה לה.

הרבי והרוביינט המשיכו בפעולותיהם השקטות בצל האימה והסכנות, ובתוך כ רג' נילח החונן, הרב היראי. מערקה מסועפת להצלה מארופה לארכז'וטה-ברית. ביום כ"ח בסיוון התש"א (1941) הוכתרו המאמיצים בהצלחה והרבי והרוביינט עגנו בחופי ארה-ב.

הרוביינט הוסיף להיות את חייה הצעונים גם לאחר שבעה היה לאישיות ענקית בעולם היהודית. מלבד קרובי וידרי משפחחה לא זכה הצעיר להכירה. אולס די בסיפורים הריבים על אישיותה, תבונתה, אצילות רוחה. עדינות נפשה ואמורותיה המדודות והקובעתו, לשמש דוגמה והשראה לכל בנות ישראל. בכ"ב בשכת תשmach' השיבה את נשמהה לווצרה.

לעלוי נשמת
הרבי יוסף שלמה טריקי זצ"ל
בר עליה זל' זצ"ל
הרוביינט רחל טריקי ע"ה
בת טמי' זל' זצ"ה.

קיטנת אמונה

'ייצא העם ולקטו דבר יום ביום' (טז, ד). כתוב **'המדרש תנומא'** כל מי שיש לו מה לאכול היום ואומר 'מה אוכל מחר? - הרזי זה מקטני אמונה'.

יראת שמים מתחן עוזר

'הנני ממתיר לכם לחם... למען אננסו הילך בתורתינו' (טז, ד). מבאר ה'יבן פורת יוסף' שהעוני הויא שמיים, אין בכך רבותא, שכן העוניים מטבחים יראי שמיים הם. הניסיון האmittiy הוא בשעה שי'הנני ממתיר לכם לחם מן השמיים', והפרנסה מובטחת, רק אז אפשר לדעת אם אמן בני ישראל חס ריאי ה' באמות.

שמע פסנתרות

'הנני ממתיר לכם לחם... למען אננסו הילך בתורתינו' (טז, ד). אומר הרב יש ניסיון של עוזר וניסיון של עוני. הניסיון של עוזר הוא של מלחמות העשור לא יגבה לב האדם ויזכור שהחולב בא לו מאותה. ניסיון העוני הוא, שעל אף העוני והזחוק ישאר האדם נאמן לה' ולתורתו. זה שרמז הכתוב ייד, כב) "זהם להם חומה מימיינם ומשמאלים" המים הגנו על ישראל "מיימים" מהnisyon של העוזר, "ומשמאלים" מהnisyon של העוני.

תקשי מגדול

'הנני ממתיר לכם לחם... למען אננסו הילך בתורתינו' (טז, ד). מבאר רבינו יחיאל מגויסניין זי"א אמרו ר'ויל במסכת פסחים (קיט, א). קשים מזונותיו של אדם כקריעת ים סוף. קשה הדבר מאד לאדם שהוא מוכחה בלית ברירה בשbill המזונות והפרנסה להזדקק למותנת בשור ודם.

שושנה בלבתי צפואה

'הנני ממתיר לכם לחם... למען אננסו הילך בתורתינו' (טז, ד). מבאר ר'יבי ה'חידושי הרוי'ם' בקריעת ים סוף עמדו בני ישראל על שפת הים לחוץם מכל עבר, ואז הראה להם הקב"ה כי הישועה בא מהמקום הבלתי-צפוי ביוון. כך הדברים גם בפרנסתו של אדם.

אם בזקם למתנות

'הנני ממתיר לכם לחם... למען אננסו הילך בתורתינו' (טז, ד). מבאר רבינו שלום מבעל זי"א בעקבות קריעת ים סוף עמדו אשר של מצרים "הלו עבדי עבדה עבדה זרה והלו עבדי עובודה זורה", ולכן אין ישראל ראויים לסת. אך המקטרג טוען גם בעניין הפרנסה, שאין החוטאים ראויים לפRNAה. אך בשם שבקריעת ים סוף לא שמע הקב"ה לטענת המקטרג, כך גם בעניין הפרנסה "אין בזקם למתנות".

ן רפוחא

'בון העربים תאכלו בשור ובבוקר תשבעו לחם, וידעתם כי אני ה' אלוקיכם' (טז, יב). מבאר רבינו נתלי מروفיש' זי"א שאוכלים בשור בין העربים ובבוקר אוכלים לחם לשובע עם זה יודעים "כי אני ה' אלוקיכם" זרבותא.

צרפתם בזנות התמורה

יש אמר משה לא אהרן, קח צננת אתך ותן שמה מלאה העומר מנ, והנה אותו לפני ה' (טז, לג). מבאר רבינו אברהם מסוכ'ז'וב זי"א מפרש רשי'י לפני ה' לפני הארון. כפי שהאדם עמל בתורה, המונחת בארון הקודש, מותיגubah, כך הוא זוכה לשפע ברכה והצלחה.

בית דין צדק לענייני ממונות

شع' הרבניות והמועצה הדתית בא"ר שביע

לפרטים: הרב אלעזר ביטון שליט'א

טלפון: 052-7670510

שבת שלום!

עם פרוץ מלחמתה העולם השנייה אחותה חרדה גודלה את תושבי פריז. הגרמנים לא הסתיירו את אשיפתם להחפתם גם לעבר צרפת. לא ארכו הימים והעיר נכבשה בידי הגרמנים, אשר החלו מיד בהפעלת מכונת ההשמדה. כעשרים אלף יהודים צרפת ה'יד' השמדו בשואה.

באوها עת התגוררו בעיר בניו-ז'ר, שכחו לנחל חיים צניעים ושקטים. אלה היו רבי מיליאו ווישטן (ליימר ר' היינריך מליבאו ווישטן), ואשתו הרובנית חיה מושקה, בת הרב. לא היה קל להකיד על כל דקדוקי המצוות ולקיים קלה כהמורה בפריז, אך הרבי לא יותר על שם פרט. גם אם היה כורך בזמנים מודרניים, ולא הסכה כל טרחה כדי לסייע בכך.

כדי להשיג 'חלה ישראל' הייתה צעדת קלימטרים רבים אל רפת שכנה בפרורי העיר, שם השגיחה מקרוב על החליבה. החלב היה מזרך חיוני עבורם, שכן משאר דברי המזון התנו הראבubi כמעט מ鼬ט לגמרי.

שלושה ימים לפני כיבוש פרוי הצילחו הרבי והרוביינט לבסוף אל העיר וישו, שבדרךם צרפת. בתחילת נראאה היה כי בויש יכול מזוא ערומי. אלם מתונה לשולטן צרפת עזמי. אלם במורה התבර שמושטר ושיש משתף פעלה עם הנaziים. הרבי ווישטן עזבו את העיר כעבור חודשים ונדדו דרומה, אל העיר ניס, שהיתה נתונה לששלון איטלקי, והחיים בה היו בטוחים יותר.

יהודים רבים נמלטו לניס. ונחפכו לפלייטים חסרי כל. לא היה קל להם למצוא אפיקו חדר במלון לששיה ומונטי, שכן בתהמalon החשש שהפליטים לא יוכלו לשלם, וסבירו לקל אווחים שלא היה בכוחם להוכיח כי בידם כסף.

עדים סיירנו כי כבר אז נתגלתה דאגתו של הרבי לכל היהודי. היה בידו שטר של מאה דולרים. סכום נכבד מאוד באומות ימיים. הוא היה עומד בתהנתה הרובנית וממנצן לפלייטים יהודים. כשהשיג משפחחה כוותה המלאה לה את שטר הכסף, כדי שתוכל להציגו בבית-המלון. ועל ידי כך קיבל חדר. לאחר מכן היה מקבל את השטר בחזרה ומולו אותו לעוד משפחחה יהודית. כך הצלlich לספק קורת-גן להרבה משפחות של פלייטים.

יום אחד הלכה הרובנית ברוחוב השוכן על קו החוף של ניס. בדרךפה פנשה אישת שחייתה מוכרת לה. אשת רב מבלגיה. השניים היו בין הפליטים שהתגוררו בעיר. לשאלת הרובנית על מעשיה במקום ענתה האישה כי בעלה ירד לטבול בים.

היא השיבה לצבעה לעבר נקודה רחוקה בים ואמרה: "שם הוא". היא הסבירה